HARVEST REPORT

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΟΛΙΤΩΝ
WORLD CAFÉ

8 ΟΚΤ. ’17 ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΟΙΝΩΝ, Α.Σ.Κ.Τ.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ & ΚΟΙΝΑ

από ένα Σύνταγμα για τα κοινά
σε ένα Σύνταγμα ως κοινό

Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ των Κοινών, Κυριακή 8 Οκτωβρίου 12:30-16:30, τρεις πρωτοβουλίες οι οποίες δραστηριοποιούνται υπέρ της θεσμικής κατοχύρωσης της συμμετοχής των πολιτών στις πολιτικές αποφάσεις, πραγματοποίησαν μία σειρά από ομιλίες και ένα εργαστήριο πολιτών γύρω από το θέμα "Κοινά & Σύνταγμα".

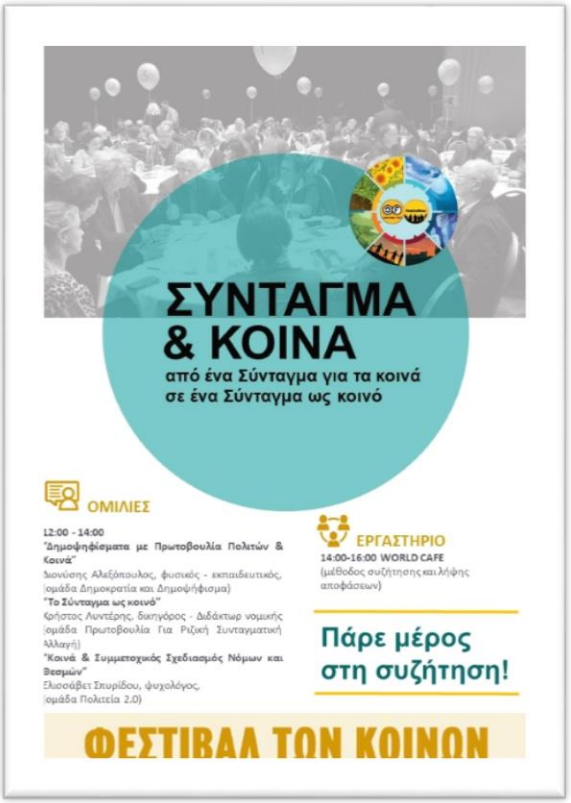

Η ενημερωτική αφίσα του εργαστηρίου

ΟΙ ΟΜΙΛΙΕΣ

"Δημοψηφίσματα με Πρωτοβουλία Πολιτών & Κοινά"
Διονύσης Αλεξόπουλος, φυσικός - εκπαιδευτικός, (ομάδα Δημοκρατία και Δημοψήφισμα)
"Το Σύνταγμα ως κοινό"
Χρήστος Λυντέρης, δικηγόρος - Διδάκτωρ νομικής (ομάδα Πρωτοβουλία Για Ριζική Συνταγματική Αλλαγή)
"Κοινά & Συμμετοχικός Σχεδιασμός Νόμων και Θεσμών"
Ελισσάβετ Σπυρίδου, ψυχολόγος, (ομάδα Πολιτεία 2.0)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ Βασίλης Ξυδιάς, Στεφανία Ξυδιά, Ελισσάβετ Σπυρίδου, Μαίρη Καρατζά, Χριστόφορος Ελευθεριάδης, Νεφέλη Μπουντούνη

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Το εργαστήριο πολιτών πραγματοποιήθηκε με την μεθοδολογία world cafe με τη συμμετοχή 20 ατόμων πάνω σε δύο ερωτήσεις με αντικείμενο τον ρόλο των πολιτών στη διακυβέρνηση των κοινών, σε 3 κύκλους συζήτησης.

Τα ερωτήματα επικεντρώθηκαν στον ρόλο των πολιτών στην διακυβέρνηση των κοινών. Η συγκομιδή (harvest report) των προτάσεων καταγράφηκε διατηρώντας την επιλογή που έκαναν οι συμμετέχοντες ως προς μικρά/κεφαλαία, αρίθμηση και υπογράμμιση.

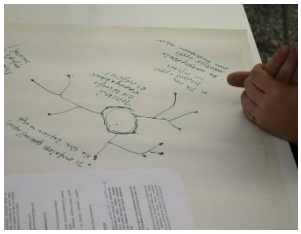

1Η ΕΡΩΤΗΣΗ

Ποια θέλουμε/μπορεί να είναι σήμερα, η δύναμη και ο ρόλος των πολιτών στη διακυβέρνηση των φυσικών πόρων (π.χ. νερό, αέρας, έδαφος, ενέργεια, ψαρότοποι, βοσκότοποι, δάση, κλπ) και του κοινού πλούτου που έχει παραγάγει η κοινωνία από γενιά σε γενιά (π.χ. δίκτυα ύδρευσης, οδικά δίκτυα, διαδίκτυο, γνώση, ψηφιακά αγαθά, απορρίμματα, κλπ);

Οι προτάσεις για την πρώτη ερώτηση αφορούν την δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης όλων στα κοινά και την εξασφάλιση της επιστροφής των κερδών στην ίδια την κοινότητα. Ο ρόλος των πολιτών θεωρείται ότι διαμορφώνεται ως συνισταμένη της εξουσίας που διεκδικούν από το κράτος και εκείνης που το κράτος τους παραχωρεί. Αποτυπώνονται διαφορετικές βαθμίδες παρέμβασης των πολιτών και διάκριση ανάμεσα στο εφικτό και το δυνατό. Εκτός από τη διαχείριση των κοινών, αρμοδιότητα των πολιτών είναι και ο ίδιος ο ορισμός των κοινών, καθώς και ο προσδιορισμός τους ως τρίτου πόλου πέρα από το κράτος και τον ιδιωτικό χώρο. Τέλος, αναφορά γίνεται στην ανάγκη άρτιας και θεσμοθετημένης διεπιστημονικής πληροφόρησης για ενήμερη λήψη αποφάσεων από τους πολίτες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΒΑΣΗ & ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
* ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ (Κόστος, Καθολικότητα, διαφάνεια, έλεγχος...)
* Ελεύθερη πρόσβαση όλων των πολιτών και ανταποδοτικότητα οφελών
* ΤΑ ΟΦΕΛΗ, ΚΕΡΔΗ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΡΟΛΟΙ ΠΟΛΙΤΩΝ – ΚΡΑΤΟΣ/ΠΟΛΙΤΕΣ
* ΡΟΛΟΣ : - Αποφασιστικός - Συμβουλευτικός - Διαχειριστικός
* ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΡΟΛΩΝ >ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ >ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟ >ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟ >ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ>ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ >ΘΕΣΜΙΚΟ
* Οι πολίτες πρέπει να αποφασίζουν (υπευθύνως) για τα κοινά.
* Αυτοδιαχείριση από τους πολίτες
* 1) Άλλο η επιθυμία (θέλουμε...) & άλλο το εφικτό-δυνητικό (μπορεί...)
* 2) Η συνισταμένη αυτού που διεκδικούμε με αυτό που κερδίζουμε είναι ο ρόλος των πολιτών.
* 3) Οι ρόλοι πολιτών είναι συνισταμένη της εξουσίας που θα τους αποδώσει η κυβέρνηση-καθεστώς με τον ρόλο που θα διεκδικήσουν οι ίδιοι.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝ – ΚΟΙΝΑ ΩΣ ΤΡΙΤΟΣ ΠΟΛΟΣ
* Οι Πολίτες να ορίζουν ποια είναι τα κοινά
  1. Ποιοι αποφασίζουν τι αποτελεί κοινό αγαθό
  2. Μπορεί να οριστεί ένας τρίτος πόλος μεταξύ κρατικού & ιδιωτικού;
* ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΡΟΛΩΝ -ΚΡΑΤΟΥΣ -ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ -ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ
*ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΗ & ΠΛΗΡΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ & ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΠΟΦΑΣΗ

2η ΕΡΩΤΗΣΗ

Ποιοι θεσμοί, ποιες διαδικασίες σύνταξης νόμων, ποιες διαδικασίες αλλαγής του Συντάγματος μπορούν να διασφαλίσουν/εγγυηθούν αυτή τη δύναμη και ρόλο των πολιτών; Με ποια σειρά προτεραιότητας;

Από τις απαντήσεις στη δεύτερη ερώτηση μπορούμε να διακρίνουμε κάποιες γενικές αρχές. Την βαρύτητα διαδικασιών-θεσμών συλλογικής διαβούλευσης, συναπόφασης και ελέγχου. Οι θεσμοί αυτοί να είναι απλοί στη δομή και τη λειτουργία τους και προσιτοί στους πολίτες. Την σημασία ύπαρξης ελέγχου στη διαχείριση των Κοινών από συλλογικές μορφές οργάνωσης των πολιτών και την αποκέντρωση εξουσιών και αρμοδιοτήτων σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (δήμοι και κοινότητες). Επίσης, αναδεικνύεται θεματική που αφορά τους αμεσοδημοκρατικούς θεσμούς όπως, δημοψηφίσματα με πρωτοβουλία πολιτών (ακυρωτικό, νομοθετική και συνταγματική πρωτοβουλία), θεσμοποίηση Συνελεύσεων (είτε με φυσική παρουσία, είτε ψηφιακά εξ αποστάσεως) και πρόβλεψη διακριτού ελεγκτικού σώματος. Τέλος, μια τρίτη κατηγορία αφορά την σε βάθος κατανόηση και άρτια ενημέρωση των πολιτών σχετικά με διεθνείς συνθήκες για τους φυσικούς πόρους και τον ρόλο του νεοσύστατου Εθνικού Συμβουλίου Ενέργειας, με την συνδρομή πολλών και ανεξάρτητων επιστημονικών συμβούλων, εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την ευρεία εφαρμογή των καινοτόμων μοντέλων της ανοιχτής επιστήμης (με ενεργό συμμετοχή των πολιτών, με ανοιχτές δομές που διευκολύνουν την ροή της γνώσης) και του ανοικτού σχολείου (με δημιουργική εμπλοκή της ευρύτερης κοινότητας στην εκπαιδευτική διαδικασία).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

* Συνέλευση : Θεσμός (Φυσική Παρουσία ή/και μέσω ψηφιακών μέσων)
* ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ-ΘΕΣΜΟΙ -Διαβούλευσης -Συναπόφασης - Ελέγχου Απλοί και Προσιτοί στους Πολίτες
* Έλεγχος στη διαχείριση των κοινών από συλλογικές μορφές οργάνωσης των πολιτών
* Αποκέντρωση εξουσιών και αρμοδιοτήτων σε βάση κοινοτήτων & δήμων

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΙ & ΑΜΕΣΟΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

*ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ (Ακυρωτικό, νομοθετική & συνταγματική πρωτοβουλία)
* Θεσμοθέτηση ελέγχου από τους πολίτες και από συλλογικότητες με 2ο σώμα ελεγκτικής Λειτουργίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ

* ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΧΟΛΕΙΟ (ΑΝΟΙΧΤΑ)
* ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΠΟΛΙΤΩΝ Πολλοί & Ανεξάρτητοι
* ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
* ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ
* Πρωτοβουλία και εκπαίδευση των πολιτών από την ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Πολιτεία 2.0

politeia2.org | syntagma.politeia2.org/

Η Πολιτεία 2.0 – Πλατφόρμα Πολιτικής Καινοτομίας (Βραβείο Κοινού σε Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό Κοινωνικής Καινοτομίας 2012)δραστηριοποιείται στο πεδίο του συμμετοχικού σχεδιασμού θεσμών. Επιχειρεί τη χαρτογράφηση και εφαρμογή σύγχρονων εργαλείων δημοκρατίας που θέτουν τον πολίτη στο κέντρο των πολιτικών αποφάσεων, με στόχο την προώθηση του πολιτισμού συμμετοχής. Σχεδιάζει και οργανώνει εμπειρίες δημοκρατίας στην πράξη, όπως Συντακτικά Εργαστήρια Πολιτών (δράση Σύνταγμα 2.0), καθώς και εκπαιδευτικά προγράμματα και πιλοτικές εφαρμογές συμμετοχικού σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων.

Πρωτοβουλία για Ριζική Συνταγματική Αλλαγή

neosyntagma.net/

Η Πρωτοβουλία για Ριζική Συνταγματική Αλλαγή» ιδρύθηκε τον Ιανουάριο 2012 .
Στη Διακήρυξή της , ζητείται «πραγματική δημοκρατία με πυρήνα ένα νέο Σύνταγμα της χώρας», ορίζοντας έξι βασικούς άξονες αναγκαίων αλλαγών εντός των οποίων συμπεριλαμβάνονται προτάσεις όπως τα δημοψηφίσματα με πρωτοβουλία πολιτών, η μετατροπή του πολιτεύματος σε προεδρική δημοκρατία, η κατάργηση των προνομίων και ασυλιών βουλευτών και μελών κυβερνήσεων και η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης. Επιπλέον, η Πρωτοβουλία , συμπεριέλαβε στις βασικές της θέσεις την άποψη πως δεν μπορεί να υπάρξει ριζική συνταγματική αλλαγή χωρίς την ενεργό συμμετοχή των πολιτών. Η πρόταση για ένα νέο Σύνταγμα με την συμμετοχή των πολιτών, απαντά με καίριο τρόπο στην ανάγκη για δημοκρατική επανίδρυση του κράτους· τη θεσμοθέτηση πραγματικής λαϊκής κυριαρχίας και την επαναθεμελίωση της εθνικής ανεξαρτησίας της χώρας.

Δημοκρατία και Δημοψηφίσματα

greekdimo.wordpress.com/

Η ομάδα «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ & ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ» δημιουργήθηκε την Άνοιξη του 2012. Στόχος της ομάδας είναι η έρευνα, μελέτη και διάδοση των θεσμών της άμεσης δημοκρατίας και πιο συγκεκριμένα των δημοψηφισμάτων με πρωτοβουλία πολιτών.